

فیلم سینمایی حاج قاسم ساخته می شود

محمدرضا مصباح از تهیه‌کنندگان سینما گفته سراغ ساخت یک فیلم سینمایی درباره سردار سلیمانی خواهد رفت. او در این باره گفت: پس از شهادت سردار اعلام کردم با دریافت طرح قابل قبول سراغ ساخت فیلم درباره او خواهیم رفت. مصباح در این باره گفت: هدف من همچنان ساخت فیلمی سینمایی لااقل در مورد بخشی از شخصیت یا زندگی با برکت و پرافتخار حاج قاسم عزیز است. اتفاقا طرح‌های خوبی هم به دست من رسیده‌است که البته تبدیل به فیلم‌نامه نشده‌اند. / آنا

نامه‌های یک مسلمان به دوست خیالی مسیحی‌اش

«نزدیک‌ترین مخاطب من باش» آخرین اثر صدیق قطبی است که در کتاب تازه‌اش (که در نوع ادبی نامه‌نگاری است)، با دوست خیالی مسیحی‌اش دست به خاطره‌بازی، درد دل و گفت‌وگو می‌زند، اما این گفت‌وگوها یکطرفه‌اند و تمام نامه‌ها از جانب صدیق مسلمان به آرمن مسیحی است. «نزدیک‌ترین مخاطب من باش» اثر صدیق قطبی در اردیبهشت ۱۳۹۹ در ۱۳۴ صفحه به بهای ۲۵ هزار تومان از سوی انتشارات اریش منتشر شده‌است. / ایبنا

پیمان طالبی

ادبیات و هنر

قآنی

نام قآنی را احتمالاً زیاد شنیده باشید. شاعری که فتحعلی‌شاه او را «مجتهدالشعرا» لقب داد و محمدشاه نیز او را «حسان العجم» می‌خواند، زیرا آنچنان در قصیده‌سرایی توانایی داشت که مایه شگفتی خوانندگان بود. در گذشته اطراف حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) را قبرستان‌های زیادی احاطه کرده بود، از این‌رو بزرگان زیادی از علم و ادب در محوطه حرم این امامزاده‌ها دفن شده‌اند. یکی از ایشان قآنی است که در ۵ شعبان ۱۲۷۰ در صحن حرم به خاک سپرده شد.

ادیب‌الممالک فراهانی

شاعر و ادیب و روزنامه‌نگار دوره مشروطه بود. یکی از معروف‌ترین اشعار او شعری است که به مناسبت زادروز پیامبر اسلام سروده‌است. این شعر در قالب مسمط بوده و در زمان مظفرالدین شاه سروده شده‌است. مطلع این شعر چنین است:
برخیز شتربان! بریند کاوه / کز چرخ عیان گشت همی رایت کاوه
ادیب‌الممالک در سال (۱۳۳۵ ه‍.ق) که مأمور عدلیه یزد بود، سکنه کرد و به تهران آمد و روز چهارشنبه ۲۸ ربیع‌الثانی همین سال در ۵۸ سالگی در تهران درگذشت و در آستان مقدس حضرت عبدالعظیم حسنی علیه‌السلام مدفون شد.

قائم‌مقام فراهانی

اجداد او در زمان صفویه و زندیه به خدمات مهم دولتی اشتغال داشتند و خود او نیز به مقام صدراعظمی نائل آمد. علاوه بر جایگاه سیاسی، در حوزه ادبیات هم چه در نثر و چه در نظم از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. مجموعه رسائل و نامه‌های او در کتابی با عنوان منشآت قائم‌مقام منتشر شده‌است که از نمونه‌های بی‌بدیل نثر فارسی متأثر از گلستان سعدی است. او را سرانجام در سال ۱۲۵۱ قمری به امر محمد شاه در حوضخانه کاخ نگارستان خفه کردند و هم‌اکنون مرقد او در رواق ابوالفتوح رازی محفوظ است.

عبدالعظیم قریب گرکانی

بنیانگذار دستور زبان فارسی نوین، مدرس و متخصص دستور زبان بود. او سال‌ها در تهران و در خیابان ایران (خیابان عین‌الدوله) زندگی می‌کرد. در سال‌های پس از بازنشستگی که هنوز در دانشگاه تدریس می‌کرد، به سبب زمین خوردن، دچار شکستگی استخوان پای چپ و بستری شد و بعد از عمل جراحی، به علت عوارض ناشی از شکستگی پا درگذشت. مزار او در ایوان حرم مشرف به صحن آیت‌ا.. کاشانی واقع است؛ اما به سبب بسته شدن ایوان، دسترسی به آن میسر نیست. اکنون فرهنگستان زبان و ادب فارسی، برای قدردانی از خدمات فرهنگی او خانه قدیمی‌اش را در روستای گرکان بازسازی کرده و مرکز مطالعات دستور زبان فارسی قرار داده‌است.

پناه‌گاه

علیرضا رافتی

روزنامه‌نگار

اصلاً تو فکر می‌کنی این اتفاقی است که یک نفر که نور خاندان نبوت را در سینه دارد از آن طرف مدینه النبی راه بیفتد بیاید این گوشه دنیا؟

غنچه نشسته‌ام و تکیه داده‌ام به دیوار حرم. هنوز جای شلاق ظلم حاکم کرمان به گردهام و جای داغ برادر بر قلمب التیام نگرفته. هنک حرمت و تبعید سید هم سنگ شده و راه گلویم را تنگ می‌کند. اگر جلوی سید گریه نکرده‌بودم، یقین حالیه مرده بودم. اصلاً این همه بار راه را کشیدم تا عثمانی که بر شانه سید جمال‌الدین اسدآبادی گریه کنم. سید زد به شانهم و گفت: گریه کار کودکان است. مرد مادامی که دروازه مرگ به روی او باز است، نه زیر بار ذلت می‌رود و نه از حوادث روزگار شکایت می‌کند.

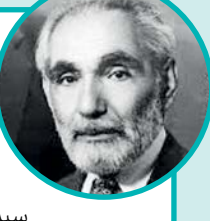
اصلاً تو فکر می‌کنی که این اتفاقی است که چند صد سال بعد قرای شمیران و تهران و ری به هم برسند و بشوند یک شهر و این بارگاه درست جاز خوش کند در جنوب شرقی این شهر؛ درست سمت قبله؟

از پیش سید که آمدم سبک بودم. هنوز دهان زخم‌هایم می‌خندیدند اما مثل پر که سبک بودم. در راه این تیپاچه را خریدم و آمدم اینجا. کنار

بدیع‌الزمان فروزانفر

از چهره‌های بزرگ پژوهش ادبیات فارسی و استاد بزرگانی چون عبدالحسین زرین‌کوب، محمدرضا شفیعی کدکنی، ذبیح ا... صفا، سید جعفر شهیدی و دیگران بود. فروزانفر به مدت ۳۰ سال در دانشگاه تهران و در رشته‌های مختلف از جمله ادبیات فارسی، تاریخ، تصوف اسلامی، عرفان و ادبیات عرب تدریس کرد. همچنین دو دوره به نمایندگی مجلس شورای ملی و مجلس سنا انتخاب شد. او ۱۶ اردیبهشت ۱۳۴۹ و در منزل شخصی‌اش بدرود حیات گفت و هم اکنون در رواق شهید حاج اسماعیل رضایی مدفون است. البته سال‌ها قبل و البته بعد از انقلاب اسلامی، گویا تولیت بارگاه حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام به صرف گذشت ۳۰ سال و رفع مانع فقهی، قبر استاد فروزانفر را به شخصی فروخته بودند! اولین بار این ادعا را دکتر شفیعی کدکنی در مقاله‌ای با عنوان «ظرفیت و ظرافت یک انسان» مطرح می‌کند:
خانم دکتر گل‌گلاب: استاد دانشگاه تهران، به نظر دانش‌کده علوم روزی با من تماس گرفتند. پس از معرفی دانستم که ایشان دختر مرحوم دکتر حسین گل‌گلاب استاد برجسته دانشگاه تهران هستند که عمه ایشان. خواهر مرحوم دکتر گل‌گلاب. همسر استاد فروزانفر بود. آن‌گاه خانم دکتر گل‌گلاب با لحن سوگوار مصّری خطاب به من گفتند: «آیا شما می‌دانید که قبر استاد فروزانفر را، اولیای حضرت عبدالعظیم به یک نفر تاجر به مبلغ یک میلیون تومان فروخته‌اند؟» من در آن لحظه، «به دست و پای بمردم». ولی باور نکردم تا خودم رفتم و به چشم خویشتن دیدم. در کجای دنیا چنین واقعه‌ای، آن هم در پایان قرن بیستم، امکان‌پذیر است؟ از چنین ملتی چگونه باید توقع حافظه تاریخی داشت؟ البته گویا بعدها این امر با موضوعی‌ری بزرگان فرهنگ و ادبیات به موجی رسانه‌ای بدل می‌شود و تولیت محترم قبر را پس می‌گیرد؛ چرا که هم اکنون قبر استاد در صحن حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام پابرجاست. بمنه و کرمه.

اسماعیل آشتیانی

اسماعیل آشتیانی متخلص به شعله از شاگردان کمال‌الملک بود که در حوزه شعر و نقاشی جایگاهی ویژه داشت. آشتیانی ارادت و عشق زیادی به استاد خود کمال‌الملک داشت و هنرستانی به نام وی تأسیس کرد. این شاعر فرزانه و هنرمند چیره دست در ۹ اردیبهشت ۱۳۴۹ ه‍.ش پس از یک دوره بیماری در تهران درگذشت و در جوار بارگاه حضرت سیدالکریم علیه‌السلام در شهری رخ در نقاب خاک کشید.

یک مرد استثنایی

داریوش ارجمند

بازیگر

اول این‌که من خادم افتخاری آستان مقدس حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) هستم. ضمن این‌که نقش ایشان را هم در مسافری اثر داوود میرباقری بازی کردم. بنابراین درباره بخش‌هایی از زندگی حضرت مطالعه کردم از جمله کتابی که حضرت آیت‌ا... ری شهری در این باره نوشتند. همین طور در این زمینه اطلاعاتی هم از

دوستان دیگری کسب کردم که در آستان مقدس ایشان هستند. حضرت عبدالعظیم، یک مرد استثنایی بود. هنوز بخش‌هایی از شخصیت این مرد، شناخته نشده‌است. روزی یکی به من گفت آقای ارجمند، معجزه این امامی که تو در مسافری بازی کردی، چه بود؟ گفتم معجزه این شخصیت همین بس که بعد از این همه وقت، مقبره‌ای دارد که مردم عاشقانه سراغ او می‌روند. اما اگر بخواهم از زندگی‌اش بگویم، یک پیرمرد ۷۵ ساله از آن طرف دنیا و از عراق بلند می‌شود و با یک اسب به ایران می‌آید و به نقاط مختلفی چون آذربایجان، کردستان، تهران، شمال و ری می‌رود. او بطور به این مسافرت آمده و در این مسیر چه کرده‌است، اینها معجزه نیست؟ اگر همین الان یک بنز ۵۰۰ را هم به یک مرد ۷۵ ساله بدهند، نمی‌تواند این راه را طی کند.

و چرا به حضرت عبدالعظیم می‌گویند شاه عبدالعظیم؟ شاه در سانسکریت و در فرهنگ ما، کسی است که مورد قبول همه اقوام ایرانی باشد. اتفاقی که برای حضرت در طول سفرش افتاد

و تبلیغ فرهنگ تشیع می‌کرد تا رسید به ری. بالاخره هم جعفر متوکل نتوانست او را بگیرد و حضرت به مرگ طبیعی درگذشت. این آدم چند امام را درک کرده بود و خدمت امام‌های(ع) رسید و عرض دین کرد تا ببیند دینش درست است یا نه و امام هم او را پذیرفت. کمتر کسی را می‌شناسیم که شهامت این کار را داشته‌باشد. همچنین باید به مبارزاتش با جعفر متوکل عباسی اشاره کرد که طی آن به دفاع از تشیع و دفاع از ائمه پرداخت.

او راز بزرگ امام‌های(ع) را به شمال آورد و به پسرعمویش گفت که به شکل زیبایی در فیلم مسافر ری هم هست؛ همان طور که ادیان آسمانی به رسول گرامی اسلام ختم می‌شود که به منزله پایان نبوت است، حضرت مهدی صاحب‌الزمان (عج) هم پایان امامت است. چون به گفته آقای میرباقری، در آن زمان امامت در تشیع مثل گوشت قربانی شده بود و پدیده‌هایی چون پنج امامی و هفت امامی و... اختلافات شدیدی میان مسلمانان ایجاد کرده بود. حضرت عبدالعظیم به نوعی این تفرق را جمع کرد و تشیع پاک و درستی را به وجود آورد. در عظمت مقام و جایگاه ایشان همین بس که ثواب زیارت ایشان، با زیارت مرقد مطهر حضرت سیدالشهدا برابری می‌کند. او در طول مسیر پرخطر و پرماجرایی که برای تبلیغ تشیع طی کرد، آن طور که در فیلم مسافری دیدید، از شمشیر استفاده نکرد، چون معتقد بود آدمی به

